

μοκλῆσι, σὲ βρῆκα μὲ τὸ τουφέκι σου νὰ κάθεται στὴν ἴδια πέτρα...

— Μοναδικὸ τὸ μέρος αὐτὸ γιὰ καρτέρι, μοῦ εἶπες... Τ' ἀγριοπερίστερα θὰ περάσουν πάντ' ἀπὸ δῶ, στὸ ἡλιο-βασίλειμα... Τὸ νοῦ σου ἀφεντικό! Νάτα! ἔρχονται...

Σβίν... σβίν... σβίν... Αὐτὸ ταυτόχρονα τουφεκίες. Ἕνα περιστέρι ξεχώρισεν ἀπὸ τὸ κοπάδι. Πέφτοντας χτύπησεν ὀρμητικὰ στὸ σταυρὸ καὶ τὸν ράντισε μὲ τὸ αἷμά του... Περήφανος γιὰ τὴν ἐπιτυχία, — ἦταν ἐπιτυχημένο τίρο, — ἔτρεξα νὰ τὸ πάρω, ἀνάληγτος σὰν πάντα στὸ σφαδασμὸ του...

Πέρασαν ἔκτοτε τριάντα χρόνια, κι' ὅμως ἡ φωτογραφία πὺν ἔχω μπροστά μου ἐξουδετερώνει τὸ χρόνο. Μοῦ φαίνεται πὺς κρατῶ ἀκόμα στὸ χέρι τὸ θανάσιμα λαβωμένο πουλί, καὶ βλέπω τὸ τελευταῖο παράπονο στὸ μισόσβυστο μάτι του, ἐνῶ πὺ καὶ ἀκίνητος ὁ Γιάννης Καλόγερος βλέπει μὲ πόνο τὸ ματωμένο σταυρό.

A. ΛΕΟΝΤΗΣ

Ο ΠΡΟΞΕΝΟΣ

— Αὐτὸς εἶναι! Ψιθύρισε ὁ Θύμιος ἀφοῦ κοίταξε καλύτερα τὸν ἄνθρωπο μπροστὰ στὸν ὁποῖο παραμέριζε τὸ «ἐκκλησίασμα». Κι ὅμως δὲν εἶν' αὐτός.

Ὁ Πρόξενος προχώρησε ἀργὰ στὸ στασίδι του χαιρετώντας μ' ἐλαφριά ὑπόκλιση τοὺς πὺ κοντινοὺς πρόκριτους. Ἐπειτα κατέβασε τὸ κεφάλι γιὰ ν' ἀποφύγει τὰ τόσα μάτια πὺ, σὰν ἄστρα, στηλωθῆκαν πάνω του. Κι ὅμως δύσκολα νὰ τὸν ξεχωρίσει κανεὶς ἀπὸ τοὺς κοινούς πολίτες, γιὰτὶ δὲ φοροῦσε ἐπίσημη στολή. Οἱ περισσότεροι, λαῖκοι κι ἀριστοκράτες, ἔμειναν ἀνικανοποίητοι. Ὁ «κύριος» ἐκεῖνος δὲν ἦταν ὁ ἀναμενόμενος πρόξενος. Ἄν ἔλειπε ὁ καβάσης του, μὲ τὴ χρυσὴ φορεσιά θὰ κοίταζαν ἀκόμα τὴν πόρτα.

Μιὰ ἐλαφριά δυσφορία κι ἔπειτα κάπια ἀπογοή-τεψη, ζωγραφίστηκε στὸ πρόσωπο τοῦ Θύμιου. Ἄθελα γύ-ρισε τὸ κεφάλι στὸν πατριαρχικὸ θρόνο. Ὁ Μακαριώτατος,

ἄστροφτε μέσα στὰ χρυσά του ἄμφια. Ἕνας βιζαντινὸς αὐτοκράτορας δὲ θὰ εἶχε τέτια μεγαλοπρέπεια. Ἄν ἡ ἀπόστασις ἦταν μεγαλύτερη θὰ τὸν ἔπαιρνε γιὰ ὄραμα — θαμπωτικὸ ὄραμα κάτω ἀπὸ τοὺς ἀστροφτεροὺς πολυέλαιους. Ἀναζήτησε πάλι τὸν «πρόξενον» μὰ μπροστὰ στοῦ βελουδένιου στασίδι δὲ διέκρινε παρὰ ἕναν κύριον σὰν τοὺς ἄλλους ποὺ στέκονταν γύρω — ἕναν «κοινὸν» κύριον.

— Τὶ λάμψη ἐκεῖ καὶ τὶ σκοτάδι ἐδώ! ψιθύρισε. Ποῦ τὰ χρυσὰ γαλόνια, ποῦ τὸ «τρίκωχον» καπέλον, ποῦ τὰ παράσημα! Οὐτε ἓνα παράσημον στοῦ στήθους. Ὁ Πρόξενος φοροῦσε «ζακέτα», ἀπαράλλαχτα ὅπως ὁ διπλανὸς του. Πῆγε στὴν ἐπίσημη δοξολογία — ἦταν πρωτοχρονιά — ὅπως θὰ πῆγαινε σὲ μιὰ ἐπίσκεψιν.

Ὁ Θύμιος ξανακούνησε τὸ κεφάλι σὰ νάθελε νὰ πεῖ: μὲ τέτια χάλια... Ἐρίξε μιὰ ἔξεταστικὴ ματιὰ στοῦ διπλανοῦ τοῦ προξένου. Τὸν ζήμιωνε πολὺ ὁ κύριος ἐκεῖνος ποὺ στεκόταν τόσο κοντά: Ψηλότερος, μὲ ἀνοιχτὲς πλάτες καὶ αὐστηρὰ χαρακτηριστικὰ — ποῦ τὴ βρῆκε τόση αὐστηρότητα! — ἔμοιαζε δίπλα τοῖς, πρεσβευτῆς. Δὲν τὸ πρόσεξε λοιπὸν ὁ εὐλογημένος; Στὴ θέσιν του ὁ Θύμιος, θὰ παραμέριζε καὶ θ' ἀλάργευε. Ἔτσι ποὺ νὰ μὴ μποροῦν οἱ περὶεργοὶ νὰ κάνουν καμιὰ σύγκριση — καὶ ξέρομε πόσο τοὺς ἀρέσουν οἱ συγκρίσεις. Νὰ μὴν ἔχουν λόγο νὰ μουρμουρίζουν καθὼς συνειθίζουν — ὅτι ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἑθνικοῦ μας εἶναι ἀνθρωπάκος, τζουτζές... ὅτι δὲν ἔχει μεγαλοπρεπὴ παράστασις. Κι ἔχει σημασία ἢ μεγαλοπρεπὴς παράστασις! Εἶναι τὰ ὀγδόντα ἢ τὰ ἐνενήντα... τοῖς ἑκατό. Ὅχι, εἶναι τὸ «πᾶν» ἀδελφέ. Ἄν ὁ ἄγνωστος ἔπαιρνε γιὰ μιὰ στιγμὴ τὴ θέσιν τοῦ Προξένου μπροστὰ στοῦ βελουδένιου στασίδι, ἂν ἡ ζακέτα του ἦταν γαρνιρισμένη μὲ χρυσὰ γαλόνια, ἂν στὰ γαντιφορεμένα χέρια του κρατοῦσε τὸ «τρίκωχον» τὸ πλῆθος θὰ τὸν ἀτένιζε ὅπως ἀτένιζαν ἄλλοτε τὸ βασιλιά.

Τέτιες σκέψεις περνοῦσαν ἀπὸ τὸ νοῦ τοῦ Θύμιου. Πειράχτηκε στοῦ φιλότιμό του. Λὲς κι ἔχανε κάτι ἀπὸ τὴ δική του ἀξιοπρέπεια. Βρισκόταν ἀπὸ ἰωρὶς στὴν πτέρυγα τῶν ἐπισήμων, καθὼς συνειθοῦσε, ἀνακατεμένος μὲ ἀνώτερους ὑπάλληλους, μὲ μεγαλεμπόρους, μὲ εἰσοδηματίες. Μ' ὅλο ποὺ ἡ θέσιν του δὲν ἦταν ἐκεῖ, ἓνας ἀπλὸς ὑπάλληλος αὐτός, τὰ κατάφερνε σὲς ἐπίσημες γιορτὲς νὰ τρυπώνει στὴν πτέρυγα τῶν ἐπισήμων. Εἶχε τέτιον ἀγέρα, ὅταν ἔμπαινε ποὺ κανέ-

νας δὲν τολμοῦσε νὰ τὸν σταματήσει. Μὲ τὸν ἴδιο τρόπο παρουσιαζόταν σὲ κάθε συγκέντρωση πὺν πῆγαινε ὁ Πρόξενος. Αὐτὸς πὺν ἔδινε τόση μεγάλη σημασία στοὺς τύπους δὲ δίσταζε νὰ φανερωθεῖ χωρὶς πρόσκληση. Ἐφτανε πὺν ἀνακατευόταν μὲ τοὺς ἐπίσημους, πὺν τοῦ ἔδιναν τὸ χέρι, πὺν τοῦ χαμογελοῦσαν. Τοῦ κακαφάνηκε λοιπὸν βλέποντας ἕναν Πρόξενον νὰ παρουσιάζεται χρονιάτικη μέρα, τόσο ἀνεπίσημα. Ἐμοιαζε σὰν ὑποτελὲς ἐκείνου πὺν καθόταν στὸν ἀπέναντι θρόνον· τοῦ Πατριάρχου. Ἐνας ὑποτελὲς κι ὄχι ἴσος πρὸς ἴσον, ὄχι ἀρχηγὸς πρὸς ἀρχηγό.

— Ἀχ! μωρέ! ἀναστέναξε ὁ Θύμιος.

Ἐνίωσε τὴν παλιὰ ζήλεια ν' ἀνάβει μέσα του. Ἴσιωσε τὸ κορμί του, τέντωσε τὸ θώρακά του, ἔδωσε μπροστὰ τὰ χέρια κι ἔνωσε τῶνα πόδι μὲ τ' ἄλλο. Πῆρε τὴ στάση πὺν ἔπρεπε νάχει πάρει ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἑθνους. Ἀνάθεμα τὴν περίσταση! Ποιὸς ξέρει! σήμερα θὰ στεκόμουν ἐγὼ στὴ θέση Ἐκείνου. Νά! Ἐτσι!

Τὰ μάτια του πῆραν μιὰ θολὴ γιалаδα κέινη πὺν παίρνουν τὰ μάτια τοῦ ρωμοῦ, ὅταν ἀνάβει μέσα του ὁ ἐνθουσιασμός. Μὲ τ' ἀστραφτερὰ ἐκεῖνα μάτια θὰ τὸν νόμιζε κανεὶς πιομένο ἢ ἄρρωστο. Μολαταῦτα ἕνας ἐλαφρὸς πυρετὸς τὸν φλόγιζε τὴ στιγμὴ ἐκείνη: ἦταν ὁ καημός του, ὁ τρανὸς καημός του πὺν ξύπνησε πάλι, στὸ ἀντίκρουσμα τοῦ πεζοῦ προξένου. Τοῦ πεζοῦ; Μὰ εἶναι δυνατό γιὰ ἕνα πρόξενον; Φταίει ἄραγε αὐτὸς ἢ ἡ «πεξή» Δημοκρατία πὺν κατάργησε — ἂν κατάργησε καθὼς λένε — τὴ χρυσὴ στολή;

Ἡ περιφρόνησή του στὴ Δημοκρατία ὅλο καὶ μεγάλωνε. Τοῦ φαινόταν σὰ μιὰ γυναίκα πὺν γδύθηκε τὴν πορφύρα, πὺν τὴν τσαλαπάτησε γιὰ νὰ ντυθεῖ ἕνα τσίτινο φόρεμα. Μιὰ γυναίκα μὲ σημασία πὺν θέλει σώνει καὶ καλὰ νὰ παρουσιάζεται ἄσημη, χωρὶς τὴν πρωτινὴ της ἐπιβλητικότητα. Τὶ κατάπτωση! Καὶ πόσο χειρότερη εἶναι ἢ γυναίκα αὐτὴ ἀπὸ τὴ φτωχούλα πὺν βάζει τὰ δυνατὰ της νὰ φανεῖ πλούσια, καλύτερη, πὺν ὡμορφη! Τὶ τὴν ἔκανε ἢ στρίγγλα τὴν παλιὰ της αἴγλη, τὴν περηφάνεια της; Τὶ ἔκανε τὴ λαμπράδα της; Εἶναι ἀπελπιστικὸ γιὰ ἕνα Ἑθνος νὰ παραιτηθεῖ ἀπὸ κάθε ἐπισημότητα. Τὶ κρίμας! Ἀπὸ δὼ κι ἔμπρὸς ἀρχίζει ἡ πεζότητα. Ἡ κουραστική, ἡ σαλὴ πεζότητα... Μὰ νάφτασε ὡς ἐκεῖ ἢ Ἑλληνικὴ Δημοκρατία; Ὅχι... ὄχι... κάτι ἄλλο θὰ τρέχει. Δὲν εἶναι δυνατό κύριε πρόξενε... Μήπως βαρεθήκατε νὰ ντυθεῖτε; Μήπως ἔχει χάλια ἢ δικὴ σας στολή; Στε-

νή; Φαρδυά; Πρασινισμένη; Μπορεῖ καὶ πρασινισμένη...

* *

— Ἔλα πάλι... ἔκανες ἐντύπωση χτὲς βράδῳ στὸ θέατρο. Τοῦ ἔλεγε ἓνα πρωὶ στὸ γραφεῖο ὁ τμηματάρχης καὶ φίλος του Λέλης.

— Σὲ ποιόν; ρώτησε ὁ Θύμιος ἔπειτα ἀπὸ μερικὰ λεπτά;

— Στὴν κυρία Γεωργίου. Δυὸ φορές μὲ ρώτησε γιὰ τὸ ἄτομο σου. Ἐνδιαφέρθηκε μάλιστα κι ὁ ἄντρας της. Σὰ φίλος τοῦ παραφέντη μας πὺν εἶναι...

— Πᾶψε τ' ἄστεϊα σὲ παρακαλῶ. Κέφι πὺν τῶχεις πρωὶ-πρωὶ.

Ὁ Λέλης εἶχε πάντα κέφι. Εἶχε καλὴ καρδιά μὰ ἦταν ἑλαφρόμυαλος. Τοῦ ἄρεσε νὰ πειράζει τοὺς ἄλλους ἔστω κι ἂν τὸ πείραγμα μποροῦσε νὰ δαγκώσῃ βαθειά. Δὲν ἔβαζε ὁ νοῦς του τὸ κακὸ πὺν ἔκανε. Φτάνει πὺν γλεντοῦσε μὲ τὸ θυμὸ τους. Ὁ Θύμιος ἦταν ἡ ἀδυναμία του. Τὸν πείραζε πιὸ πολὺ ἀπὸ τοὺς ἄλλους γιὰτὶ τὸν συμπαθοῦσε πρὸ πάντων ὅμως γιὰτὶ περνοῦσε εὐθυμα τὸν καιρὸ του.

— Δὲν ἔχω καμὶ ὄρεξη ν' ἄστειεντῶ. Νά, ρώτα καὶ τὸ Γιῶργο. Τὶ σοῦ εἶπε Γιῶργο ὁ κ. Γεωργίου;

— Πὼς ὁ κ. Σκριβᾶνος ξεχωρίζει ἀπὸ τοὺς συναδέλφους του. Πὼς ἔχει τρόπους, εὐγένεια, πολιτισμό...

— Καὶ ἀξιοπρέπεια.

— Κάτι τὸ ἀριστοκρατικὸ τέλος πάντων.

— Κάτι πὺν μαρτυρεῖ πὼς εἶναι ἀπὸ τζάκι. Τὶ μᾶς κοιτάξεις ἔτσι; Ἀχ! αὐτὲς οἱ ἀμφιβολίες σου.

— Γελάτε... γελάτε ἐσεῖς...

— Μὰ πὺν εἶδες τὸ γέλιο, τοῦ εἶπε σοβαρὸς ὁ Λέλης.

— Θᾶρθῃ καιρὸς πὺν θὰ γελάσω ἐγὼ μὲ σᾶς... Γελάτε ὅσο θέλετε...

— Ὅποιος ἔχει τὴ μύγα μυγιάζεται...

— Γιὰ νὰ σᾶς πῶ... Κατακόκινος ἀπὸ θυμὸ, χαμήλωσε τὸ κεφάλι στὰ χαρτιά του. «Ἀνάθεμα τὸν πατέρα μου» μουρμούρησε μέσα ἀπὸ τὰ δόντια του. Θὰ τοὺς εἶχα σήμερα ὑπαλλήλους μου... σοῦζα μπροστά μου...

Τὸν πατέρα του! Κι ὅμως δὲν ἔφταιγε διόλου ὁ φτωχὸς ἐκεῖνος, ἂν ὁ γιὸς του δὲν ἀκολούθησε τὸ διπλωματικὸ στάδιο. Μόλις γλύτωσε τὸ γυμνάσιο, τὸν ἔβαλε σ' ἐμπορικὸ γραφεῖο. Δὲν τῶκανε γιὰ νὰ τοῦ πνίξῃ τ' ὄνειρο,

ὅπως νόμιζε πάνω στὶς πρώτες τοῦ ἑξάψεως. Ποιὸς πατέρας δὲ θέλει τὸ καλὸ τοῦ παιδιοῦ του ! Τὸν ἔσπρωξε στὸ ἐμπόριο γιατί τ'ἄφερνε σκοῦρα. Τῇ μόνη βοήθεια ποὺ ζητοῦσε ἀπ' αὐτὸν ἦταν νὰ τὸν γλυτώσει ἀπὸ τ' ἀτομικὰ του ἑξοδα. Μὰ ὁ Θύμιος τὸ πῆρε ἀλλιῶς. Νόμιζε τὸν ἑαυτοῦ του ἀδικημένο κι ὡς σήμερα δὲν τοῦ συχωρᾷ τὴν ἐπιμονή του ἐκείνη. Θεὸς ξέρει ἂν θὰ τοῦ τὴ συχωρέσει ποτέ. Ἄν τουλάχιστο ζοῦσε στὴν Ἀθήνα, θὰ τελείωνε τὶς σπουδές του καὶ κάτι μπορούσε νὰ γίνει. Μ' ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο ἦταν ἀδύνατο. Ὡς τόσο δὲν ἀπελπιζόταν. Μ' ὅλο ποὺ δὲν εἶχε νὰ περιμένει τίποτα, χάδευε τ' ὄνειρό του σὰν τοὺς ἔφηβους ποὺ ἀτινίζουν στὸ μέλλον, μὲ βεβαιότητα. Παρελθὸν δὲν ὑπῆρχε γι' αὐτόν. Μιὰ ἀναμονὴ φούσκωνε τὰ στήθη του. Πάντα κάτι πρόσμενε, χωρὶς νὰ ξαίρει τί ἀκριβῶς.

— Δὲ συμαζεῖεις τὸ νοῦ σου. Τοῦπε μιὰ μέρα ὁ Λέλης. Τὸ καλὸ ποὺ σοῦ θέλω, νὰ ριχτεῖς στὴ δουλειά. Ἐτσι μόνο θὰ πᾶς μπροσιὰ.

Ὁ Θύμιος ἀναβε ὅταν τοῦ ἔδιναν τέτιες συμβουλές. Μὰ συγκρατοῦσε τὸ θυμὸ του καὶ τοὺς κοιτάζε **ἀπὸ τὸ ὕψος του**. Δὲν τοῦρχόταν νὰ κατέβει ὡς τὸ δικό τους ἐπίπεδο. Νὰ φωνάξει, νὰ βρῖσει, νὰ γίνει ὁμοίός τους. Ἐπειτα δὲ χρειαζόταν ὁρμήνεις.

Ἦταν ἐργατικὸς καὶ πειθαρχοῦσε στὸν παραφέντη του, μὰ δὲ μπορούσε νὰ πάρει τὶς συνήθειες τῶν κυλοθελητῶν του. Οὔτε τὰ ὑπαλληλικά τους καμώματα. Τοὺς τὸ φώναζε τόσες φορὲς πὼς δὲν ἦταν μέσα **στὸ πλαίσιό του**. Δὲν ἦταν **στὴ θέση του**. Θυμόταν πάντα μὲ κάπια συγκίνηση τὰ λόγια μιᾶς φιλενάδας του: Ἐσὺ ἔχεις ἄλλον ἄερα. Πόσο καλὰ τὸν εἶχε καταλάβει ἐκείνη ! Καὶ πόσο δὲν ἔλεγαν αὐτὰ τὰ δυὸ ἀπλὰ λόγια: ἄλλον ἄερα: Ψηλὸ καπέλο, φράκο, τρίκωχο, χρυσὰ γαλόνια, ὑποκλίσεις, γυναικεία χαμόγελα, ἀξιοπρέπεια... Ἀνάσανε βαθεῖα κάθε ποὺ τὰ θυμόταν. Λογάριαζε τὸν ἑαυτοῦ του «προσωρινὸ» στὸ γραφεῖο ἐκεῖνο μόλο ποὺ πέρασαν κάμποσα χρονάκια. Ὡστόσο δὲ θὰ παραπονιόταν ἂν οἱ συνάδελφοί του τὸν ἄφηναν ἤσυχο. Ἀπὸ τώρα θ' ἀλλάζουν τὰ πράματα. Θὰ προσπαθήσει μὲ κάθε τρόπο νὰ τοὺς ἔχει σὲ ἀπόσταση. Πρέπει νὰ κρατηθοῦν οἱ ἀποστάσεις. Ὅλα κι' ὅλα.

*
* *

Κοίταζε καὶ ξανακοίταζε τὴ σημείωση μὲ κάποια ἀμφιβολία. Μήπως ἦταν καμιὰ φάρσα τῶν καλῶν του φίλων ;

Κανένα χλιαρό άστεϊο; "Οχι. Τὸ γράψιμο ἦταν γυναικεῖο. Ἡ κυρία Νίνα Γεωργίου τὸν προσκαλοῦσε στὸ αὐριανό της τσαΐ. Πῶς ἦταν αὐτὸ νὰ μὲ θυμηθεῖ ἡ χαριτωμένη αὐτὴ κυρία! Πῶς ἦταν αὐτὸ ἀλήθεια... Καταντᾶ ἀπίστευτο. Κι ὅμως πολὺ φυσικό. Οἱ ἄλλοι δυό, ὅταν βεβαιωθῆκαν πῶς ἡ πρόσκληση ἦταν σταλμένη ἀπὸ τὴ Νίνα, κοιταχτῆκαν μὲ ἀπορία. Ποτὲ δὲν τὸ περίμεναν. Ἡ ἀριστοκράτισσα ἐκείνη νὰ τιμήσει ἔτσι τὸ Θύμιο! Περιέργο!

— Τῆς χρειάζεται κάπιο πρόσωπο ποὺ νὰ δώσει ἓνα εὐθυμο τόνο στὸ σαλόνι της, εἶπε μὲ σιγανὴ φωνὴ ὁ Λέλης.

— Λὲς νὰ τὸν μυρίστηκε;

— Θέλει πάντα στὸν κύκλο της κάπιον ποὺ νὰ τὴ διασκεδάζει.

— Κι ὁ ἄντρας της;

— Δὲν ἀδειάζει. Εἶναι ριγμένος μὲ τὰ μούτρα στὸ χρηματιστήριο.

— Καὶ οἱ ἄλλοι ποὺ συχνάζουν στὸ σαλόνι της;

— Αὐτοὶ εἶναι γιὰ τὸ λιβάνισμα.

— Τώρα μάλιστα! Ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ Θύμιου, ποὺ τ' ἄκουσεν ὅλα. Εἴσατε **στη θέση σας**.

— Ὅπως θὰ εἶσαι καὶ τοῦ λόγου σου αὐριο στὸ σαλόνι τῆς κυρίας Γεωργίου. Τοιμάσου...

— Χά, χά.

Ὅταν βγῆκε ἀπὸ τὸ γραφεῖο, ὁ Θύμιος πῆγε καὶ ἀντάμωσε δυὸ παλαιούς του φίλους. Μ' αὐτοὺς ἐδῶ μπορούσε ἐπὶ τέλους νὰ συνεννοηθεῖ. Δὲν ἔχανε μαζύ τους τὰ λόγια του, δὲ κόμπιαζε. Δὲν ἀναγκαζόταν τὰ μιλήσει μὲ προφύλαξη. Δὲν ἴδρωνε. Μιλοῦσε ὅπως τοῦ ἔρχονταν. Συχνὰ μεταχειρίζονταν τὴ διπλωματικὴ γλώσσα. Ἐκεῖνοι τὸν ἄκουγαν προσεχτικά. Καμιὰ παραξενιά στὴ φυσιογνωμία τους, καμιὰ παρεξήγηση. Καταλάβαιναν μὲ ποιὸν ἔχουν νὰ κάμουν. Τὸν λογάριζαν καὶ τὸν ἐκτιμοῦσαν. Συχνὰ μάλιστα τὸν εὐχαριστοῦσαν μὲ τὰ μάτια γιατί καταδεχόταν, ἓνας ἄνθρωπος μὲ τόσα ἰδανικά, νὰ τοὺς κάνει παρέα. Ὁ Θύμιος, μαζί τους ξεκουραζόταν. Περνοῦσε τὶς πιδὲ εὐχάριστες ὥρες μόλο ποὺ ἡ ψυχὴ του τραβοῦσε ἄλλους κύκλους, μόλο ποὺ ἡ φαντασία του φτερούγιζε σιὰ πλούσια σαλόνια, στὶς ἐκλεχτὲς προσωπικότητες...

Τὴν ἄλλη μέρα, ὁ Θύμιος χτύπησε στὴν ὥρα του τὴν πόρτα τῆς κυρίας Γεωργίου. Ἡ οἰκοδέσποινα τοῦ ἔδωσε τὸ χέρι μὲ χάρη. Ἐκεῖνος ἔνωσε τὰ πόδια, ἔκανε μιὰ ἐλαφρυνά

ὑπόκλιση καὶ φίλησε τὸ κάτασπρο καὶ παχουλὸ χεράκι. Ἐκείνη ἔγειρε λίγο τὸ κατάξανθο κεφάλι καὶ τοῦ χαμογέλασε. Ὅχι, δὲ μπορεῖ νᾶναι βαμένα τὰ μαλιά αὐτά, ὅπως σφύριζαν οἱ κακὲς γλῶσσες. Δὲ μποροῦν τὰ καστανά της μαλιά— ἂν εἶναι καστανά— νὰ δανειστοῦν μιὰ τέτια λάμψη χρυσαφιοῦ. Οὔτε αὐτὸ τὸ ὥραϊο κι ἄριστοκρατικὸ πρόσωπο νὰ πάρει μιὰ τόσο εἰλικρινῇ ἔκφραση μπροστά του, ἂν συνειθοῦσε νὰ κοροϊδεύει! Μιὰ εὐγενικιά κυρία σὰν αὐτὴ δὲν ἦταν δυνατὸ νᾶχει τὰ χαμηλὰ αἰσθήματα καὶ τὶς ταπεινὲς σκέψεις τῶν συναδέλφων του! Ὅχι! οὔτε τώρα δὲν κατάφεραν νὰ τοῦ δηλητηριάσουν τὴ διάθεση καὶ νὰ τοῦ ἐμποδίσουν τὸ δρόμο πρὸς τὸ ἀνέβασμα. Ἡ πρόσκληση τῆς κυρίας Γεωργίου, ἦταν ἓνα ἀκόμα σκαλὶ πρὸς τὸ ἐπίσημο μέγαρο.

Ἡ οἰκοδέσποινα τὸν παρουσίασε:

— Ὁ κ. Εὐθύμιος Σκριβᾶνος

Χαμόγελα... ὑποκλίσεις... μισόλογα... κομπλιμέ-
ντα...

— Πολὺ «κορὲκ» ὁ κ. Σκριβᾶνος.

— Εἴσαστε πολὺ εὐγενὲς μαντάμ.

— Ἀπὸ καιροῦ, ἐγὼ κι ὁ ἄντρας μου ἐπιθυμούσαμε νὰ
σᾶς γνωρίσουμε...

— Σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ.

— Ἀκοῦμε τόσα καλὰ λόγια γιὰ σᾶς... ἀπὸ τὸν
προϊστάμενό σας.

— ὦ!

Μικρὴ παύση. Ἐπειτα τὸ συνειθισμένο ἀσήμαντο, ἀλλὰ
τόσο σημαντικὸ γι' αὐτοὺς, κουβεντολόϊ.

— Ἀλήθεια, Πέτρο, εἶπε ἡ κ. Νίνα στὸν ἄντρα της.

Ἔμαθα ὅτι πρόκειται νὰ γίνουν διπλωματικὲς μεταβολές.

Ὁ Θύμιος παράτησε τὸ φλυτζάνι τοῦ.

— Πῶς εἶπατε;

— Θᾶχουμε φαίνεται ἀλλαγὲς στὸ ἐδῶ προξενεῖο.

— Ἄν μοῦ ἐπιτρέπεται μπορῶ νὰ μάθω τὴν πηγὴ;

— ὦ! εἶναι ἀξιόπιστη. Ἀλλὰ τίποτα βέβαιον ἀκόμα.

— Φίλος μου ποὺ εἶναι σὲ θέση νὰ ξαίρει μοῦ εἶπε
ἐμπιστευτικὰ ὅτι τὸν πρόξενό μας τὸν μεταθέτουν.

— Ἔσεις δὲν ξαίρετε τίποτα;

— Ὅχι ἀκόμα... ἀπάντησεν ὁ Θύμιος μὲ μυστηριώ-
δες ὥφος.

Δὲν εἶχε εἶδηση μὰ αὐτὸς ἦταν ὁ κρυφὸς του πό-
θος: Νὰ φύγει ὁ πεζὸς πρόξενος. Στὴ θέση του ὄραμα-

τιζόταν ἕναν ἀντιπρόσωπο μὲ ἡγεμονικὸ παράστημα κι ἐπίσημη στολή. Ἀνάγκη «ν' ἀναστιβωθεῖ τὸ γόητρο».

— Κι ὅμως αὐτὴ εἶναι ἡ εὐχὴ τῆς παροικίας.

— Λέετε;

— Ἐργατικὸς ὁ πρόξενος, ἀλλὰ δὲν εἶναι αὐτὸς ποὺ μάς χρειάζεται ἐδῶ.

— Συμφωνῶ πέρα ὡς πέρα μαζύ σας. Δὲν εἶναι αὐτός.

Ἡ Νίνα ἔριξε μιὰ ματιὰ στὸν ἄντρα της προσπαθώντας νὰ πνίξει τὸ χαμόγελό της.

— Σκριβάνος; ρώτησε μιὰ ἡλικιωμένη κυρία. Σὰ νὰ μοῦ εἶναι γνωστὸ αὐτὸ τ' ὄνομα. Μήπως εἴσαστε ἀπὸ...

— Ναί, ἀπὸ τὴν παλιὰ οἰκογένεια τῶν Σκριβάνων, ἀπάντησεν ὁ Θύμιος κατεβάζοντας περήφανος τὸ βλέμμα. Κεῖνὴ τὴ στιγμὴ, σὰ ν᾿ἠνωθε στοὺς ὤμους του νὰ φυτρώουν φτερά...

— Νᾶξαιρε τουλάχιστο ἀπὸ ποῦ κρατᾷ ἡ σκούφια του, ψιθύρισεν ἡ Νίνα στ' αὐτὸ τοῦ ἀντρός της.

Χτύπησεν ἄσκημα στὸ Θύμιο αὐτὸ τὸ ψιθύρισμα. Ὅπως καὶ τὸ ὕφος τους. Ἡ πρώτη ὑποψία διέγραψε ἕνα φωτεινὸ κύκλο στὸ νοῦ του. Θυμήθηκε πάλι τοὺς τυραννικοὺς συναδέλφους του, μὰ τοὺς ἔδιωξε βιαστικά ἀπὸ τὸ νοῦ του. «Τί ἰδέα!» «Τί ἰδέα!»

— Τῆς παλαιᾶς οἰκογένειας τῶν Σκριβάνων, εἶπατε;

— Ναί, τῆς παλαιᾶς... γιατί ὑπάρχει κι ἄλλη;

— Μιλήστε μας λίγο γιὰ τὴν οἰκογένειά σας... γιὰ τὸ οἰκογενειακό σας δέντρο... Εἶχατε ἐπιστήμονες, πολιτικούς, καλλιτέχνες; Τίποτα περιπέτειες ἀπὸ τὴ ζωὴ τους; Κανένα δράμα; Ἐμπρός...

— Πέστε μας λοιπόν...

— Σωπαίνετε; Κοιτᾶχτε, σᾶς παρακαλοῦν ὅλοι...

— Ἀφοῦ τὸ θέλετε... Ὁ πατέρας μου ἕνας μεγάλεμπορος ποὺ στὸ τέλος ξέπεσε, κατάγεται...

— Ὅχι ἀρχίστε ἀπὸ τὸν προπάπο σας.

— Πότε καὶ ἀπὸ ποῦ πῆγε στὴν Ἑλλάδα ὁ ξένος αὐτός;

— Σᾶς παρακαλῶ... μὴν ἐπιμένετε... μοῦ λείπουν ἀκόμα μερικὰ στοιχεῖα... Νὰ γιατί κομπιάζω. Ἐγραψα ἀπὸ καιρὸ σὲ κάποιο συγγενῇ μου μὰ ἀκόμα δὲ μοῦ ἀπάντησε...

— Τί κοῖμας!

— Τί κοῖμας!

— Θὰ τίς ἔχω ὅμως σύντομα.

— Ὡστόσο εἶναι μιὰ ἀσυχώρητη παράλειψη γιὰ σᾶς.

Ὁ Θύμιος ἄρχισε νὰ στενοχωριέται. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ τὸν περιζῶνανε, τὸν σφίγγανε, σὰ νᾶχαν σχηματίσει μεταξὺ τους μιὰν ἄλυσσιδα. Μὰ ἦταν τόσο μεγάλη ἡ ἱκανοποίησή του γιὰτὶ γινόταν λόγος γι' αὐτόν, πὺν στὸ τέλος συνείθισε. Τόσο πὺν θὰ τοῦ κακοφαινόταν ἂν ἄλλαζαν θέμα. Μὲ τὰ παχειὰ του λόγια, προσπαθοῦσε νὰ κρατήσῃ ἀναμὲν τὴ φωτιά τοῦ ἐνδιαφέροντος. Πικρόλογα, χαμόγελα καὶ βελωνιὲς δὲν τὸν τσοῦζανε πιά.

.

Τελευταία ἀποκριά.

Ἡ μεγάλη σάλα ἦταν γεμάτη ἀπὸ τὸν καλύτερο κόσμο. Τὸν καλύτερο; Ἔτσι τὸν ἔγραφαν οἱ ἐφημερίδες κι ἔτσι ὁ κόσμος αὐτὸς εἶχε τὴν ἀξίωση νὰ λέγεται. Δύσκολα, πολὺ δύσκολα νὰ ξεχωρίσει κανεὶς ποιοὶ ἦταν οἱ μασκαρεμένοι καὶ ποιοὶ οἱ ἀμασκάρευτοι. Οἱ γυναῖκες πὺν μπερδεμένες ἀκόμα. Βαμμένες οἱ μασκαρεμένες, βαμένες κι οἱ ἀμασκάρευτες, μαλιὰ τρελὰ ἐδῶ, θεότρελα μαλιὰ ἐκεῖ, φοῦστες μὲ μῦτες κρεμαστὲς δεξιά, ρέμπελες φοῦστες ἀριστερά, χτυπητὰ χρώματα αὐτὲς πὺν χτυπητὰ οἱ ἄλλες.

Ὅλοι ἀναμένοντι ἀπὸ τὸ χορὸ. Ἡ τρέλα ξακολουθοῦσε κι ὅταν ἀκόμα ἡ ὀρχήστρα ἔπανε. Χαρτοπόλεμος. Οἱ κυρίες τῶν θεωρείων, τρομοκρατημένες ἀπὸ τὰ καμφετί, ἄπλωναν τὴν ἀνοιχτὴ φούχτα γι' ἀσπίδα. Ἀδίκος κόπος. Κεφάλια, πρόσωπα, στήθια γυμνὰ δαρθῆκαν ἄγρια, ὅπως δέρονται κάθε ὥραϊο.

«Τόσο τὸ καλύτερο! Ψιθύρισεν ὁ Λέλης πὺν χάζευε στὴ μέση τῆς σάλας.

Ἔτσι χτυπημένες, ἀποχτοῦσαν μιὰν ὁμορφιά πὺν δὲν εἶχαν προτιήτερα. Δὲν κάθονταν πιά στὴ θέση τους «μὴ στάξει καὶ μὴ βρέξει». Σὰ νὰ ραῖσε κι ἔσπασε τὸ φτιασιδωμένο ὕφος τους. Τέτια κι ἡ κ. Γεωργίου μέσα σιὸ θεαρεῖο της.

Ἀποκαλύφθηκε πὺν γλυκοπρόσωπη Ἡ μόρα πὺν ἀπόφευγε—ἦταν ἀμείλιχτοι οἱ γνωστοὶ της—ἔσπασε πάνου της εὐεργετικά. Κι ὅσο χτυπιόταν τόσο τὸ χαμόγελό της γινόταν πὺν ἀληθινό, πὺν δικό της. Γύριζε χωρὶς νὰ τὸ ζητήσῃ στὴ φυσικὴ της κατάσταση παραμερίζοντας τὸ ἀγαπητό της ψέμα. Δίπλα, ὁ ἄντρας της μ' ἓνα ποῦρο σιὸ στόμα, κουβέντιαζε μὲ κάποιον φίλο του, σιὸ βάθος τοῦ

θεωρείου. Ὑπῆρχε ἀκόμα στὸ θεωρεῖο μιὰ φιλενάδα τῆς Νίνας. Μὰ αὐτὴ δὲν ἔμενε παρὰ ὅσες σιγμὲς σιωποῦσε ἢ τζᾶζ. Ἦταν ἀρκετὲς ὅμως γιὰ νὰ κουσελέψει τὶς γνωστὲς της, νὰ γελάσει γιὰ τὴν ἄγαρμψη τουαλέτα τους καὶ νὰ κοροϊδέψει μαζὺ μὲ τὴ Νίνα ποὺ δὲν μπορούσε νὰ ζήσει χωρὶς πειράγματα.

— Μὰ ποῦ κρύφτηκαν! μουρμούρησεν ὁ Λέλης, ψάχνοντας δεξιὰ κι' ἀριστερὰ μέσα στὴ σάλα! Θᾶναι ἴσως ἀνακατεμένοι μὲ τοὺς μασκαράδες, ἂν ἦρθαν. Γιατὶ μπορεί καὶ νὰ μὴν ἦρθαν. Μακρυνά, δὲν ἔχω καμιὰ ὄρεξη νὰ στραπατσαριστῶ. Καὶ μὲ μιὰ γρήγορη στροφὴ ἀπόφυγε μιὰ μεγάλη παρέα ποὺ ἐρχόταν ὁρμητικὴ νὰ τὸν παρασύρει.

— Πῶς! Ἦρθατε λοιπὸν παρέ, ἐσεῖς; ἄκουσε μιὰ γνωστὴ φωνὴ πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι του. Γύρισε. Βρισκόταν κάτου ἀπὸ τὸ θεωρεῖο τῆς Νίνας. Καλησπέρισε ὅλους μὲ ὑπόκλιση.

— Μὲ στενοχωρεῖ πολὺ ἡ μάσκα. Ἐπειτα δὲ φτάνει ὅλο τὸ χρόνο;

— Κρῖμας! Μέσα σ' αὐτὸ τὸ τρελλὸ πανηγῦρι, εἴσαστε ὑποχρεωμένοι νὰ κρατᾶτε σοβαρότητα. Δηλαδή κατὰ χειρότερο ἀπὸ μάσκα. Ἄν ὅμως ρίχνατε πάνου σας ἓνα ντόμινο, ἂν μεταμορφωνόσαστε σ' ἓνα πιερόττο...

— Θ' ἀποχτοῦσα τὴν ἐλευθερίά μου... Δὲ θέλεις αὐτὸ νὰ πεῖτε;

— Καὶ δὲν ἔχω ἄδικο, φαντάζομαι.

— Τότε... τότε... θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ σᾶς ρωτήσω γιὰτὶ προτιμήσατε ἀπόψε αὐτὴ τὴν κομπὴ τουαλέττα ἀπὸ τὸ κουστοῦμι τῆς κολομπίνας;

Ἡ Νίνα, γύρισε στὸν ἄντρα της.

— Ἀκοῦς Πέτρο; Ἀκοῦς; Τὸ κουστοῦμι τῆς Κολομπίνας. Μὰ βρίσκεται σὶδὸ σπῖτι τὸ κουστοῦμι αὐτό. Δὲν τὸ πιστεύετε; Πέτρο... πέστου το κι' ἐοῦ... Εἶναι ἀπαγορευμένο... δὲν τὸ πιστεύει. . . χά... χά...

Ὁ Λέλης σάστισε. Μιὰ ματιὰ τοῦ Πέτρου τὸν κράτησε σὲ ἀπόσταση. Μετάνοιωσε ποὺ μίλησε ἔτσι. Γιὰ νὰ γλυτώσει, ἔκανε νὰ χαιρετήσῃ καὶ νὰ φύγῃ. Μὰ δὲν ἦταν καὶ τόσο εἵκολο. Ἀμνηχανία.

— Πέστε μου, συναντήσατε ξεχωριστὲς μάσκες; εἶπε ἡ Νίνα μὲ περισσότερο κέφι.

— Δυὸ ἢ τρεῖς... καμιὰ πρωτοτυπία ὅμως. Κάθε χρόνο καὶ χειρότερα.

— Θὰ ἔλεγε κανεὶς πῶς οἱ ἄνθρωποι ὅλο καὶ χάνουν τὸ γοῦστο τους.

— Ὅχι, φταίει ἡ κρίσις. Εἶναι στενοχωρημένος ὁ κόσμος.

— Κοιτᾶτε... νά! μπαίνουν κι' ἄλλοι μασκαράδες...

Τέτια ὥρα!

— Εἶναι οἱ μασκαράδες τοῦ μεσονυχτιοῦ! Αὐτοὶ ποὺ θέλουν νὰ καταπλήξουν.

Τῇ στιγμῇ ἐκεῖνῃ ὁ Πέτρος, σήκωσε τὴ φιλενάδα τῆς γυναίκας του, βαλαντωμένη ἀκόμα ἀπὸ τὸν περασμένο χορό, καὶ κατεβῆκαν στὴ σάλα.

Ὁ Λέλης ἦταν ἐτοιμος νὰ χαιρετήσῃ καὶ νὰ φύγῃ ὅταν ἡ Νίνα τὸν ρώτησε:

— Ποιὸς εἶναι αὐτὸς ποὺ παραμερίζει ἔτσι τὸν κόσμο;

— Δὲ διακρίνω καλά... Κάποιος ποὺ θέλει ν' ἀνοίξῃ δρόμο ὅχι ὅμως γιὰ τὸν ἑαυτό του. Γιὰ κάποιον ποὺ ἔρχεται πίσω του...

— Ναί... ναί... ἓνας καβάσης... ἓνας ἄγριος καβάσης...

Ἐπὶ τέλους φάνηκε ὁ... ἀναμενόμενος! Ἦταν ἓνας πρόξενος. Ἡ χρυσοῦ στολή του ἄστραφτε κάτω ἀπὸ τ' ἀμέτρητα φῶτα. Περιπατοῦσε ἀγέρωχα, σὰ νὰ βρισκόταν σ' ἐπίσημη ἐθνικὴ γιορτή.

— Ἀδύνατο! Φώναξεν ὁ Λέλης ὅταν ὁ πρόξενος ἔφτασε στὴ μέση τῆς σάλας. Κι' ὅμως αὐτὸς εἶναι ὁ ἀθεόφοβος... ναὶ αὐτός...

--- Ποιός;

— Δὲν τὸν γνωρίζετε ἀκόμα;

— ..

— Μὰ προσέξετέ τον λίγο... εἶναι ἔξοχος...

— Αὐτὸ τὸ περπάτημα... αὐτὴ ἡ πόζα... ὅχι δὲν τὸν γνωρίζω.

— Ἐτσι γρήγορα λοιπὸν ξεχάσατε τὸν κ Σκριβᾶνο! Τὸν κ. Εὐθύμιο Σκριβᾶνο, γόνου τῆς μεγάλης οἰκογενείας...

— Τὶ σου προῖς!

Γέλοια.

Μερικοὶ εἶχαν σαστίσει μὴν καταλαβαίνοντας ἂν ἐπρόκειτο γιὰ μασκαρᾶ ἢ γιὰ πραγματικὸ διπλωμάτη. Ἄλλοι γελοῦσαν, γελοῦσαν δυνατά. Σὰν νᾶθελαν νὰ βγάλουν τ' ἄχτι τους, ὅχι γιὰ τὸν ἄνθρωπο ποὺ βρισκόταν μέσα στὴ στολή, ἀλλὰ γιὰ κεῖνον ποὺ παράστανε τόσο πιστά. Ποῦ καὶ ποῦ δαγκωμένοι ἀπὸ τὴν ἀμφιβολία, ἔκοβαν τὸ γέλιο τους, γιὰ νὰ ξαναρχίσουν δυνατότερα.

Ὡστόσο, ὁ Πρόξενος προχωροῦσε μὲ τὸ κορμὶ ἴσιο, μὲ τὸ στῆθος τεντωμένο, μὲ τὸ κεφάλι πίσω. Περιπατοῦσε περήφανος ἀνάμεσα στὰ πλήθη, σὰν ἓνας ἀρχηγὸς ἀνάμεσα

στοὺς πιστοὺς του. Ἡ μισὴ μαύρη μάσκα πού φοροῦσε τὸν ἔκανε πρὸ ἐπιβλητικό. Οἱ κινήσεις του, ὅπως τοῦ καλοῦ ἡθοιοῦ, ἦταν ὑπολογισμένες. Δίπλα του δυὸ μαῦρα ντόμινα. Τὸ ἓνα δεξιὰ καὶ τ' ἄλλο ἀριστερά, σὲ κάπια ἀπόστασι γιὰ νὰ τοῦ δίνουν περισσότερο ἀέρα. Πίσω του ἄλλα δυὸ κόκκινα. Αὐτὰ ἀγωνίζονταν γιὰ νὰ κρατήσουν τὴν ἰσοροπία καὶ τὶς ἀποστάσεις. Οἱ τέσσερις αὐτοὶ ὑπασπιστές, μαζὺ μὲ τὸ χρυσοστόλιστο καβάση, ἦταν οἱ φίλοι του. Στὴ μέση ὁ Πρόξενος, ἔγερνε κάποτε κάποτε τὸ κεφάλι καὶ κάτι τοὺς ἔλεγε γιὰ νὰ τοὺς δώσει θάρρος στὸν ἀγῶνα... τοῦ σκουνητήματος καὶ τοῦ σπρωξίματος. Ἐπειτα, ἔπαιρνε πάλι τὴν προτεινὴ του στάση, ζαλισμένος ἀπὸ ὅσα ἔβλεπε, ἀπὸ ὅσα ἐνιωθε.

Ἐμοιαζε τὸν πεζοπόρο πὺν ξεκίνησε ἀπὸ στενὰ σοκάκια μὲ σκοπὸ ν' ἀνέβει στὸ βουνό. Διάβηκε ἀνώμαλους δρόμους, σκόνταψε σὲ μυτερὰς πέτρες κι ὅταν ἔφτασε σὲ κάπιο ὕψωμα (τὸ βουνὸ δὲν ἦταν γιὰ τὰ κότσα του), ἄνοιξε διάπλατα τὰ ρουθούνια του καὶ ρούφηξε τὸν ἀγέρα. Πῶς ; ποῦ τὸ ὕψωμα καὶ ποῦ ὁ ἀγέρας ; Ἡ πνιγερὴ σάλα μὲ τὸ ὄνειρο τῶν χρωμάτων, μὲ τὸ λίκνισμα τῆς τζάζ, μὲ τ' ἀνοιχτὰ μάτια καὶ μὲ τὰ γέλια, τὰ γέλια ! Ἡ χαρὰ του φώναζε σὲ κάθε βῆμα.

Μιὰ παρέα ἀρλεκίνων, σὰν κοτρώνες, ἔφραξαν τὸ δρόμο. Ὁ καβὰ ἡς βλέποντας τὰ σκοῦρα ἔκυψε τὴ φόρα του καὶ τοιμαζόταν νὰ πάρει τὰ μπρὸς πίσω.

— Ἀναντρε ! φώναξε μέσα ἀπὸ τὰ δόντια του ὁ Πρόξενος. Στὴ θέση σου !

— Μὰ ἐξοχώτατε... ἔκανε ὁ καβάσης ὑποχωρόντας. Δὲ βλέπετε...

— Ἀνοιξε...

— Θὰ μᾶς τσακίσουν...

— Ἀνοιξε σοῦ λέω !

Οἱ πιερότοι ξέσπασαν σὲ γέλια. Τὸ ἴδιο κι ἡ Νίνα πὺν ἔβλεπε ἀχόρταγα τὸ σπάνιο θέαμα.

— Τ' ὄνειρο τῆς ζωῆς του ! εἶπεν ὁ Λέλης. Τὸ πραγματοποιεῖ μιὰ φορὰ τὸ χρόνο.

— Ὡστε δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορὰ...

— Ὁχι ! Ντύθηκε καὶ πέρσι.

— Πάλι πρόξενος ;

— Ναί. Ἀλλὰ δὲν εἶχε τὸ φτερινὸν ἀγέρα.

— Κοιτᾶχτε...

Οἱ πιερότοι χωριστῆκαν στὴ μέση ἀφήνοντας ἀνοιχτὸ τὸ πέραςμα. Ἀραδιαστῆκαν δεξιὰ κι ἀριστερὰ σὲ στάση

προσοχής. "Όταν όμως ο πρόξενος με την ακολουθία του πέρασε, αγέρωχος και καμαρωτός, οι πιερότοι σμίξανε π' αλλη και τους πήραν το κατόπι. "Ένας απ' αυτούς τράβηξε ξαφνικά τη μπέρτα του κόκινου ντόμινου. Άλλος ξεσκέπασε την κουκούλα του δεύ'ερου, αποκαλύπτοντας μιάν αστραφτερή φαλίκρα. Κάποιος μικρόσωμος γλίστρησε ανάμεσα στους δυό, σηκώθηκε στις μύτες των ποδιών του και στραπατσάρισε μιὰ γωνιά του «τρίκωχον». "Έτσι τσαλάκωσαν την «έπισημότητα». Πέρασαν ανάμεσά τους σκορπίζοντας τη σύγχυση και τους απαράτησαν σατισμένους, «έν' αταξία». "Αρπαξαν έπειτα τις πιεροτίνες τους και χύθηκαν στο χορό ξεκαρδισμένοι.

Οι άλλοι δέν άργησαν ν' ανασυσταθοῦν. "Ο Πρόξενος στερέωσε το «τρίκωχον» έστρωσε το σακάκι του κι έψαξε στο στῆθος του νά βεβαιωθεί άν τὰ παράσημα βρίσκονταν στη θέση τους.

— "Α! "Έχει βλέπω και παράσημα! Είπε ἡ κυρία Νίνα παραξενεμένη. Καλὲ αστράφτουν σάν ἀληθινά.

— "Όπως όλα τὰ ψεύτικα.

— Τὰ εἶδατε ἀπὸ κοντά;

— "Όχι. Πέρσι μοῦ εἶπαν, εἶχε δυό. Φέτος βλέπω... τρία. Κάθε χρόνο προσθέτει κι ἀπὸ ἓνα. Προβιβάζεται μόνος του...

"Ο Λέλης δὲ γελοῖσε πιά. "Η πηγὴ τοῦ γέλιου στέρεψε μέσα του. "Ενωθε πὼς ἦταν κι αὐτὸς ἔνοχος γιὰ ὅσα γίνονταν κεῖνο τὸ βράδυ. Ποτέ, ὡς τὴ στιγμή ἐκείνη δέν πρόσεξε βαθύτερα τὸ Θύμιο. Ποτὲ δὲ θέλησε νὰ σκαλίσει μέσα του. Φοβόταν μήπως ἀλλάξει ἡ κατάσταση. Μήπως ὁ Θύμιος πάψει νὰ εἶναι τὸ «πασα-τέμπο» του, κι αὐτὸς δὲ μπορούσε νὰ κάνει χωρὶς «πασα-τέμπο». Τὸν ἤθελε κούφιο, ἄδειο. Ποτὲ δὲ μάντεψε τὸ φλογερὸ πάθος πὺν σὰ λάβα χόχλαζε μέσα στὰ σπλάχνα του. Μπροστὰ του ξεσκαπάστηκε ὁ ἄνθρωπος πὺν κείνη τὴ νύχτα, πραγματοποιήσε ἓναν πόθο δυναμωμένο ἀπὸ τὰ χρόνια. "Ηταν περήφανος γι' αὐτό. Θὰ ξημερωθεῖ βέβαια και πάλι στὸ κρεβάτι του με τὰ μάτια τεντωμένα. Μὰ θάναί ἡ μόνη λευκὴ νύχτα τῆς χρονιάς πὺν δὲ θὰ μοιάζει τίς ἄλλες — τίς φλογισμένες ἀπὸ τὸ ἀνεκπλήρωτο πάθος του: θὰ νιώθει μιὰ γλυκειὰ κούραση, ὅπως ἔπειτα ἀπὸ μιὰ ἐντατικὴ ἀπόλαυση. Μὰ δέν τὸν νιάζει πὼς γελοῦν; Τὰ φαρμακερά τοὺς γέλια δὲ φτάνουν ὡς μέσα του; Δέν τοῦ ξυπνοῦν τίποτα; Τίποτα; Τί οἰκτρὸ θέαμα! Τί ἐξευτελισμός! Εἶναι δυνατό στὴν ἐποχή μας;

Ἄχ! γιὰ νὰ τοῦ ἦταν εὐκολο. Θᾶσβυνε μονομιᾶς ὅλα τὰ φῶτα γιὰ ν' ἀπλωθεῖ ἡ νύχτα μέσα στὴν ἀπέραντη σάλα. Ν' ἀπλωθεῖ ἡ νύχτα γύρω του· ἴσως μέσα στὸ σκοτάδι φωτισεῖ ἡ συνείδησή του. Μὰ δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διακόψει τὸ γλέντι! Ὁχι. Θὰ τρέξει καλύτερα κοντὰ του. Θὰ τὸν τραβήξει ἀπὸ τὴ χρυσὴ ἐπωμίδα καὶ μὲ σκουνητήματα θὰ τὸν βγάλει ἀπὸ τὴ σάλα ἐκείνη πού κουρελιάστηκε, σὰν τὴ λερωμένη μουσελίνα τῆς κοκαλιάρας κολομπίνας, ὁ ἀνθρωπισμός του. Κι ὅταν βρεθοῦν στὸ δρόμο θὰ τὸν βάλει σ' ἓν' ἀμάξι θέλοντας ἢ μὴ καὶ θὰ τὸν πάει στὸ σπίτι του. Ἐκεῖ, ἀφοῦ κλειδώσει τὴν πόρτα, θὰ τοῦ ἀστράψει ἓνα μπάισο. Θὰ μπήξει κάτι γέλια τόσο δυνατὰ πού θὰ σειστοῦν οἱ τοῖχοι. Κι' ἂν ὁ φίλος, θυμωμένος ριχτεῖ ἀπάνω του μὲ λύσσα, θὰ τοῦ φωνάξει: Γδύσου! Γδύσου ἀνόητε τὸν Ἀρλεκίνο καὶ ντύσου τὸν ἄνθρωπο, τὸν ἀπλὸ ἄνθρωπο. Δὲ θέλεις; Δὲν ἔχεις μαζί σου τὸ θεῖο φόρεμα τῆς ἀπλότητος; Στάσου... νὰ δεῖς. . . Θὰ σοῦ ρημάξω ἐγὼ τὰ χρυσά, μὲ τὰ χέρια, μὲ τὰ πόδια, μὲ τὰ δόντια μου, γιὰτὶ ἔχω γερά δόντια. Κι ὅταν δεῖ χάμον τὰ γαλόνια, τὶς ἐπωμίδες, τὸ τρίκωχο, τσαλαπατημένα ὅπως ἡ μουσελίνα τῆς κοκαλιάρας κολομπίνας, θὰ τὸν ἀγκαλιάσει καὶ θὰ τοῦ φωνάξει: Ἀδερφέ μου! Χρέος μου νὰ σὲ συνεφέρω! Πρέπει νὰ ξαναρχίσεις τὴ ζωὴ σου. Θὰ δεῖς. Ἀπ' αὐριο θὰ γίνουμε πραγματικοὶ φίλοι. Συχώρεσέ με γιὰτὶ ὡς σήμερα σὲ μεταχειρίστηκα γιὰ παιγνίδι. Γιὰτὶ σὲ κοροΐδεσα, γιὰτὶ σὲ πλήγωσα...

— Τὶ στέκεστε ἔτσι συλλογισμένος! εἶπε ἡ κυρία Νίνα. Μήπως σᾶς μελαγχόλησε τὸ πάθημα τοῦ ὑπαλλήλου σας! Τὸν καϋμένο! Συμβουλέψτε τον καλύτερα νὰ φύγει. Τώρα πού ἀκόμα εἶναι καιρός.

Ὁ Θύμιος ξαναπέρασε μπροστά τους, μὲ τὸ μέτωπο ψηλά, μεθυσμένος, τυφλωμένος...

Ἀνήμερος νὰ ἐκτελέσει τὸ σχέδιό του, ὁ Λέλης δὲν ἔτρεξε ξωπίσω του. Δὲν τὸν τράβηξε ἀπὸ τὴ χρυσὴ ἐπωμίδα καὶ δὲν τὸν ἔσπρωξε στὴν ἐξώπορτα. Δὲν εἶχε τέτια δύναμη αὐτὸς πού δὲν ἀγάπησε στὴ ζωὴ παρὰ τὸ εὐκολο γλέντι. Μὲ τὴ ράχη ἀκουμπησμένη στὸ θεαρεῖο, ἔβλεπε τὸ Θύμιο ν' ἀλαργεύει, ὄχι ἀγέρωχος πιά, ἀλλὰ σὰν κομπάρσος πού φανερώθηκε στὸ ρόλο τοῦ πρωταγωνιστή. Ὁ οἶχος, ὁ φευγαλέος οἶχος ἀπλώθηκε πάλι στὴν ψυχὴ του.

Ἡ κοκαλιάρα κολομπίνα, φώναξε ἀπὸ μακρυνὰ μὲ μιὰ ψιλὴ ἀντιπαθητικὴ φωνή:

— Τόπο στὸν Πρόξενο! Τόπο στὸν Πρόξενο!